

ÜCRETLERDEN VE TAZMİNATLARDAN YAPILACAK YASAL KESİNTİLER

Kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, kötü niyet tazminatı, sendikal tazminat, ayrımcılık tazminatı, iş güvencesi tazminatı gibi ücret niteliğinde olmayan tazminat alacaklarında net tutar bulunurken, 5510 sayılı kanunun 80. maddesi uyarınca % 14 oranında sosyal güvenlik primi ve % 1 oranında işsizlik sigortası kesintisi yapılmaz, sadece vergi kesintisi yapılır.

Ayrıca kıdem tazminatından gelir vergisi de kesilmez. Ancak, Basın İş Kanunu kapsamındaki gazetecilerin ve Deniz İş Kanununa tabi olan gemi adamlarının 24 aylık kıdem süresini aşan kısım için hesaplanan kıdem tazminatı tutarı üzerinden gelir vergisi kesilmelidir.

Bütün işçilik alacakları damga vergisine tabidir.

Prim, ikramiye, ücret, boşa geçen süre ücreti gibi ücret niteliğindeki alacaklarda ise net tutar bulunurken hem vergi kesintilerinin hem de 5510 sayılı kanunda düzenlenen prim ve işsizlik sigortası kesintisinin yapılması gerekir.

İşe başlatmama tazminatının ise fesih tarihindeki ücrete göre hesaplanması gerekir. İşçinin işe başlatılmadığı tarih, işe başlatmama tazminatının muaccel olduğu andır.

Boşa geçen sürenin en çok 4 aylık kısmı içinde gerçekleşen diğer haklar kavramına, ikramiye, gıda yardımı, yol yardımı, yakacak yardımı ve servis hizmeti gibi para ile ölçülebilen haklar dahil edilmelidir. Söz konusu hesaplamaların işçinin belirtilen dönemde işyerinde çalışmış gibi yapılması ve para ile ölçülebilen tüm değerlerin dikkate alınması gerekir.

Buna karşın, işçinin ancak fiili çalışması ile ortaya çıkabilecek olan fazla çalışma ücreti, hafta tatili ile bayram ve genel tatil günlerinde çalışma karşılığı ücret ile satışa bağlı prim gibi ödemelerinin, en çok 4 ay kadar boşa geçen süre içinde ödenmesi gereken diğer haklar kavramında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Boşa geçen süreye ait ücret ve diğer haklar ile işe başlatmama tazminatı brüt olarak hesaplanmalı ve kesintiler hükmün infazı sırasında gözetilmelidir.

193 sayılı (16.6.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5904 sayılı yasa ile) Gelir Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılmış ve işe başlatmama tazminatı gelir vergisi istisnaları arasında gösterilmiştir.

Buna göre, işe başlatmama tazminatından gelir vergisi kesilmemeli, sadece damga vergisi kesintisi yapılmalıdır.

BARIŞ ERDEM DANIŞMANLIK İŞ HUKUKU EKİBİ

